

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

**«Δραματική Τέχνη και Παραστατικές Τέχνες στην Εκπαίδευση
και Δια Βίου Μάθηση – MA in Drama and Performing Arts in
Education and Lifelong Learning»**

Παρουσίαση του Συγγραφέα

ΓΙΑΝΝΗ Μ. ΣΠΕΤΣΙΩΤΗ

Φοιτήτρια: Κατερίνα Χάσκα

Αθήνα 2015

Περιεχόμενα

Περίληψη & Λέξεις κλειδιά.....	3
Βιογραφικό σημείωμα.....	4
Εργογραφία.....	6
Η Συνέντευξη.....	8
Συμπεράσματα.....	16

Η παρούσα εργασία αποτελεί την παρουσίαση του συγγραφέα Γιάννη Μ. Σπετσιώτη στο πλαίσιο της έρευνας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου για τους συγγραφείς της Αργολίδας. Αρχικά, παρατίθεται το βιογραφικό σημείωμα και η αναλυτική εργογραφία του συγγραφέα. Ακολουθεί συνέντευξη του κ. Σπετσιώτη, όπου αναφέρονται οι σημαντικότεροι σταθμοί της προσωπικής και επαγγελματικής του πορείας, καθώς και γεγονότα που τον έχουν καθορίσει. Ο κ. Σπετσιώτης, όντας μια πολύπλευρη κι ενδιαφέρουσα προσωπικότητα, μιλάει για τα προσωπικά του βιώματα, τις επιλογές του, την αγαπημένη του πόλη, την Ερμιόνη, καθώς και για τη διαδρομή του ως παιδαγωγός – εκπαιδευτικός και μουσικός.

Λέξεις κλειδιά

Εκπαίδευση, Ειδική Αγωγή, Βυζαντινή-Ευρωπαϊκή Μουσική, Ψαλτική, Λαογραφία, Ερμιόνη.

Βιογραφικό σημείωμα

Ο Γιάννης Σπετσιώτης γεννήθηκε στην Ερμιόνη Αργολίδος το 1945 και αποφοίτησε από το Α΄ Πρότυπο Γυμνάσιο Αρρένων Αθηνών. Πτυχιούχος της Μαρασλείου Παιδαγωγικής Ακαδημίας, μετεκπαιδεύτηκε στην Ειδική Αγωγή στο Μαράσλειο Διδασκαλείο Δημοτικής Εκπαίδευσης (Μ.Δ.Δ.Ε.) και παρακολούθησε επιμορφωτικά προγράμματα, στην Ελλάδα και το εξωτερικό, στον τομέα της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης. Πτυχιούχος του Παντείου Πανεπιστημίου (Τμήμα Πολιτικών Επιστημών) με Μεταπτυχιακό στο Διοικητικό Δίκαιο, του Πανεπιστημίου Αθηνών (Τμήμα Θεολογίας) με σπουδές στη Μουσικοπαιδαγωγική, τη Βυζαντινή και την Ευρωπαϊκή Μουσική. Επίκεντρο των ενδιαφερόντων του η Ένταξη και Συνεκπαίδευση Ατόμων με Αναπηρίες και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες, η Παιδαγωγική και Διδακτική Προσέγγιση Παιδιών και Εφήβων με Κινητικές Αναπηρίες και Νοητική Ανεπάρκεια, οι Μαθησιακές Δυσκολίες και τα θέματα Μουσικοπαιδαγωγικής και Μουσικοθεραπείας.

Διορίστηκε στη Δημόσια Εκπαίδευση και υπηρέτησε, επί 11 χρόνια, ως Ειδικός Παιδαγωγός και Διευθυντής σε Ειδικά Δημοτικά Σχολεία. Δίδαξε στο Μαράσλειο Διδασκαλείο του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αθηνών, στα Περιφερειακά Επιμορφωτικά Κέντρα (Π.Ε.Κ.) και συμμετείχε ως Υπεύθυνος Προγραμμάτων, Εισηγητής και Αξιολογητής σε προγράμματα ΕΠΕΑΕΚ του Πανεπιστημίου Αθηνών, για την επιμόρφωση και κατάρτιση των εκπαιδευτικών Α/θμιας και Β/θμιας εκπαίδευσης.

Εισηγητής σε πολλά σεμινάρια που οργάνωσαν το Υπουργείο

Παιδείας, τα Πανεπιστήμια Αθηνών και Θεσσαλονίκης, το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, η Διδασκαλική Ομοσπονδία (Δ.Ο.Ε.), η Ομοσπονδία καθηγητών (Ο.Λ.Μ.Ε.) και άλλοι φορείς στην Ελλάδα και το εξωτερικό, καθώς και μέλος Οργανωτικών, Επιστημονικών και Καλλιτεχνικών Επιτροπών.

Κατά το χρονικό διάστημα 1992 - 2006 υπηρέτησε ως Σχολικός Σύμβουλος Ειδικής Αγωγής στην Αθήνα. Συμμετείχε στο Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας από το 2004 -2006, ενώ από το 2005 - 2007 διετέλεσε Ειδικός Σύμβουλος του ΥΠ.Ε.Π.Θ. σε θέματα Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης. Από το 2005 - 2008 ήταν Επιστημονικός Σύμβουλος του Κολλεγίου Αθηνών σε Προγράμματα Μαθησιακών Δυσκολιών. Υπήρξε Πρόεδρος του Π.Υ.Σ.Ε.Ε.Π. Αττικής, Μέλος του Συντονιστικού Συμβουλίου του Α' και Β' Π.Ε.Κ. Αθήνας και της τριμελούς Επιτροπής Ειδικών Επιστημόνων του Ο.Ε.Ε.Κ. Μέχρι και σήμερα είναι Μέλος του Φιλολογικού Συλλόγου "ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ" και Κοσμήτορας της Σχολής του Συλλόγου. Έχει δημοσιεύσει τρία λογοτεχνικά έργα, το διήγημα «Πορφύρες από την Ερμιόνη» στη σειρά «Μύθοι και αλήθειες» με την εκπαιδευτικό Τζένη Ντεστάκου και τα Θρησκευτικά - Λαογραφικά βιβλία «Ω γλυκύ μου Έαρ!» και «Των Αγίων Αναργύρων»..Αναλυτική μελέτη του για τα Δημοτικά Τραγούδια είναι δημοσιευμένη στο περιοδικό «Παράθυρο στην Εκπαίδευση», στο οποίο αρθρογραφούσε για δέκα και πλέον έτη.

Είναι μέλος της Συντακτικής Ομάδας του Ιστορικού - Λαογραφικού - Λογοτεχνικού περιοδικού «Στην ΕΡΜΙΟΝΗ άλλοτε και τώρα», όπου και αρθρογραφεί. Άρθρα του με ανάλογο περιεχόμενο δημοσιεύονται και στους τοπικούς ισότοπους. Στο συγγραφικό έργο του Γιάννη Σπετσιώτη συμπεριλαμβάνονται βιβλία, άρθρα, μελέτες και έρευνες που αφορούν την Εκπαίδευση των Παιδιών με Αναπηρίες και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες, τη Μουσική Αγωγή και τη Μουσικοθεραπεία, τη Βυζαντινή Μουσική, την Ανάπτυξη της Δημιουργικής Έκφρασης, των Δεξιοτήτων και της Φαντασίας, καθώς και την Ιστορία της Εκπαίδευσης της Ερμιόνης.

Εργογραφία

Ορισμένα από τα έργα του

- ❖ «Η μουσική στο σχολείο», Αθήνα 1974
- ❖ «Ομιλίες για παιδιά σε σχολικές γιορτές», Αθήνα 1980
- ❖ «Εκκλησία και άτομα με ειδικές ανάγκες», Αθήνα 1993
- ❖ «Εισαγωγή στη διδακτική των σχολικών μονάδων ειδικής αγωγής»,
Αθήνα
1994
- ❖ «Άτομα με αισθητηριακές μειονεξίες», Αθήνα 1994
- ❖ «Η ένταξη μικρών παιδιών στα νηπιαγωγεία και τις πρώτες τάξεις των
δημοτικών σχολείων», Βέλγιο 1996
- ❖ «Ο ρόλος του συμβουλευτή δασκάλου», Αθήνα 1999
- ❖ «Πρώιμη παιδαγωγική - Εκπαιδευτική παρέμβαση», Αθήνα 2000.
- ❖ «Παιδαγωγική και διδακτική των παιδιών με κινητικά προβλήματα»,
Αθήνα
2003
- ❖ «Το εργαστήρι της μουσικής», Αθήνα 2000
- ❖ «Προγράμματα μουσικής για παιδιά με και χωρίς ειδικές ανάγκες»,
Θεσσαλονίκη 2001
- ❖ «Η αόρατη ορχήστρα συνοδεύει τα τραγούδια μας», Αθήνα 2003
- ❖ «Το παιχνίδι», Αθήνα 2007
- ❖ «Μεθοδική Διδασκαλία της Βυζαντινής Εκκλησιαστικής Μουσικής»,
Τόμοι Α' &
Β', Αθήνα 2003 & 2007
- ❖ «Το Τερερέμ στην Ορθόδοξη Λατρεία», Αθήνα 2008
- ❖ «Η Ψαλτική Τέχνη στην Ερμιόνη - Ιστορία και Παράδοση τριών αιώνων
(19^{ος} -
20^{ος} - 21^{ος})», Αθήνα 2013

Τίτλοι στη βάση Βιβλιονέτ

- ❖ (2003) Πρώιμη παιδαγωγική, εκπαιδευτική παρέμβαση,
Ωρίων

Συμμετοχή σε συλλογικά έργα

- ❖ (2013) Μεθοδική πρώτη ανάγνωση της βυζαντινής
εκκλησιαστικής μουσικής, Τόμος Γ'
- ❖ (2013) Νέο Αναστασιματάριο
- ❖ (2013) Το εργαστήρι της μουσικής, Fagotto
- ❖ (2009) Μουσική ΣΤ' δημοτικού, Οργανισμός Εκδόσεως
Διδακτικών Βιβλίων (Ο.Ε.Δ.Β.)
- ❖ (2008) Μουσική ΣΤ' δημοτικού, Οργανισμός Εκδόσεως
Διδακτικών Βιβλίων (Ο.Ε.Δ.Β.)
- ❖ (2008) Το παιχνίδι, Ωρίων
- ❖ (2008) Το Τερερέμ στην ορθόδοξη λατρεία
- ❖ (2007) Μεθοδική πρώτη ανάγνωση της βυζαντινής
εκκλησιαστικής μουσικής
- ❖ (2003) Παιδαγωγική και διδακτική των παιδιών με κινητικά
προβλήματα, Ωρίων
- ❖ (2002) Η αόρατη ορχήστρα συνοδεύει τα τραγούδια μας,
Ελληνικά Γράμματα
- ❖ (2000) Το εργαστήρι της μουσικής, Ελληνικά Γράμματα

Λοιποί τίτλοι

- ❖ (1999) **Ο ρόλος του συμβουλευτή δασκάλου για παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες**, Ελληνικά Γράμματα

Η Συνέντευξη

Κατερίνα Χάσκα: *Αγαπητέ κ. Γιάννη Σπετσιώτη, διακεκριμένε ακαδημαϊκέ, με σπουδές στην Ελλάδα και το εξωτερικό, καθηγητή, συγγραφέα, λογοτέχνη, μουσικέ και ψάλτη. Τα είπα όλα, νομίζω... Καλησπέρα σας!*

Γιάννης Σπετσιώτης: Καλησπέρα!

Είστε μια πολύπλευρη προσωπικότητα, ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα και με ένα πλούσιο και σημαντικό έργο στο βιογραφικό σας. Κι εδώ θα ήθελα να κάνω την πρώτη μου ερώτηση. Πώς έχετε καταφέρει να κάνετε τόσα πολλά και διαφορετικά πράγματα μεταξύ τους. Θα ξοδέψατε πάρα πολύ χρόνο, σωστά?

Δεν ξέρω αν ξόδεψα πάρα πολύ χρόνο σε βάρος άλλων πραγμάτων της ζωής μου. Αυτά που έκανα, όμως, τα αγάπησα και μου πρόσφεραν μεγάλη ικανοποίηση. Ένα μέρος της συγγραφικής μου δουλειάς αφορά το επάγγελμά μου, δηλαδή τη Διδακτική και Παιδαγωγική στον τομέα της Ειδικής Αγωγής, άλλο τα χόμπι μου, δηλαδή τη Μουσική και την Ψαλτική, το τρίτο τη Λαογραφία με έμφαση στην εκκλησιαστική λατρεία και το τέταρτο την Ιστορία της Εκπαίδευσης της πατρίδας μου. Το σημαντικό είναι ότι όλα αυτά κατάφερα να τα συνδυάσω.

Προτού μιλήσουμε για το εξαιρετικό έργο σας, θα ήθελα να πούμε λίγα πράγματα για τα παιδικά σας χρόνια και την πόλη που έχει γίνει έμπνευση για έναν από τους άξονες της εργογραφίας σας. Έχετε

γεννηθεί, λοιπόν, στην Ερμιόνη.

Ναι. Έμεινα μέχρι τα 15 μου χρόνια στην Ερμιόνη. Στα 15 αυτά χρόνια έζησα έντονα τη παιδική μου ηλικία με παιχνίδι και χωρίς άλλες ιδιαίτερες υποχρεώσεις που είχαν άλλοι συνομήλικοί μου, οι οποίοι δούλευαν είτε σε δουλειές των γονιών τους είτε σε άλλες δουλειές. Έφυγα από την Ερμιόνη γιατί το σχολείο που πήγαινα, το Γυμνάσιο Κρανιδίου δεν έδειξε καμία ανεκτικότητα στην προσαρμογή μου. Η μητέρα μου, που ήταν εκπαιδευτικός, αλλά και ο πατέρας μου, αφού το σχολείο αυτό δεν τους ενέπνευσε εμπιστοσύνη, αποφάσισαν τη μετεγγραφή μου στο Γυμνάσιο του Ναυπλίου. Θα ήθελα, λοιπόν, εδώ να σχολιάσω με λίγα λόγια τους εκπαιδευτικούς που υπηρετούσαν τότε στο Κρανίδι, οι οποίοι σαν επιστήμονες μπορεί και να ήταν άριστοι, αλλά σαν παιδαγωγοί ήταν κάτω του μετρίου. Γιατί ενώ το σχολείο έχει το προνόμιο αλλά και την υποχρέωση να κάνει την καθημερινότητα των μαθητών του όμορφη και ενδιαφέρουσα, αυτοί έκαναν το εντελώς αντίθετο. Αυτά σημειώστε, σας τα λέει ένας άνθρωπος που έγινε εκπαιδευτικός και υπηρέτησε στον πιο ευαίσθητο τομέα της εκπαίδευσης, την Ειδική Αγωγή. Η Ερμιόνη, λοιπόν, είναι η πατρίδα των παιδικών μου χρόνων. Στη συνέχεια έκανα ένα σύντομο πέρασμα από το Ναύπλιο, για ένα χρόνο, όπου φοίτησα στο Γυμνάσιο και αργότερα ήρθα στην Αθήνα, όπου φοίτησα στο Α΄ Πρότυπο Αρρένων Αθηνών, όπως λεγόταν εκείνη την εποχή.

Η Ερμιόνη αισθάνομαι ότι είναι η πατρίδα μου. Εδώ βρίσκονται οι ρίζες μου και είναι ο τέταρτος άξονας της συγγραφικής μου δουλειάς με τον οποίο ασχολούμαι μετά τη συνταξιοδότησή μου, δηλαδή από το 2006 μέχρι σήμερα. Είναι ένας τόπος που έχει ενδιαφέρουσα μυθολογία, πλούσια ιστορία και ξεχωριστή φυσική ομορφιά.

Φύγατε λοιπόν από την Ερμιόνη και μετακομίσατε στην Αθήνα. Σε ποια ηλικία και τι σας οδήγησε σε αυτή σας την απόφαση?

Ήρθα στην Αθήνα, όταν ήμουν δεκαέξι ετών, για να συνεχίσω τις σπουδές μου.

Φεύγοντας από μία μικρή πόλη ή αλλιώς ένα γραφικό χωριό όπως είναι

η Ερμιόνη, με πράσινο και θάλασσα, έρχεστε σε μια μεγαλούπολη όπως είναι η Αθήνα, με μεγάλα κτίρια, υπερπληθυσμό, κίνηση, νέφος, με όλα τα στοιχεία που διέπουν δηλαδή μια μεγαλούπολη. Καταφέρατε να προσαρμοστείτε εύκολα?

Έμενα στην Πλάκα. Το περιβάλλον της γειτονιάς αυτής με βοήθησε να σπουδάσω την αισθητική και τον πολιτισμό με όποια σημασία μπορεί να έχει αυτό για τη ζωή. Για παράδειγμα παρακολούθησα για πρώτη φορά θεατρική παράσταση στο Ηρώδειο, τους «Αχαρνές» για την ακρίβεια. Πήγαινα στον κινηματογράφο, σε συναυλίες, στο γήπεδο, σε πολιτικές συγκεντρώσεις κι ενώ είχα ελευθερία, αφού οι γονείς μου ήταν στην Ερμιόνη, νομίζω ότι έκανα καλή χρήση της.

Υπήρχαν στιγμές που θέλατε να πάρετε το βαλιτσάκι σας και να επιστρέψετε στην Ερμιόνη?

Όχι! Είχα πει, μάλιστα, πως αν με δείτε να επιστρέφω στον τόπο μου, να ξέρετε ότι απέτυχα. Την Ερμιόνη την αγάπησα, αλλά ποτέ δεν θεώρησα ότι αυτή πρέπει να 'ναι και η φυλακή μου. Μπορεί να χρωματίζει το βλέμμα μου, να βλέπω τον κόσμο δηλαδή από μια άλλη οπτική, να αρωματίζει τα συναισθήματά μου, να εμπνέει τη σκέψη μου, αλλά δεν μπορεί να με φυλακίσει.

Τα φοιτητικά σας χρόνια στην Αθήνα πώς ήταν? Εργαζόσασταν παράλληλα με τις σπουδές σας?

Όχι, γιατί είχα οικονομική ευχέρεια. Οι γονείς μου πλήρωναν κι άλλες μου ενασχολήσεις, όπως για παράδειγμα το Ωδείο, όπου σπούδασα Βυζαντινή κι Ευρωπαϊκή μουσική. Ζούσα μια άνετη ζωή. Οι παρέες μου ήταν συμφοιτητές μου και παιδιά από την Ερμιόνη, που είχαν έρθει κι αυτοί στην Αθήνα για σπουδές. Είχα τις πολιτικές μου απόψεις, αλλά ποτέ δεν συμμετείχα στις πολιτικές παρατάξεις της Σχολής. Ένα σημαντικό πράγμα για μένα εκείνα τα χρόνια ήταν να σπουδάζω την ψαλτική τέχνη δίπλα στους μεγάλους ψάλτες της εποχής. Συγκεκριμένα, έψελνα, ως βοηθός, στην εκκλησία του Αγίου

Κωνσταντίνου στην Ομόνοια.

Πέρα από την Αθήνα, έχετε ταξιδέψει ή έχετε εγκατασταθεί σε κάποια άλλη χώρα ή κάποια άλλη πόλη?

Ξεκίνησα την επαγγελματική μου σταδιοδρομία από το σχολείο της Μεγαλόπολης, όπου έμεινα δυο χρόνια, στη συνέχεια υπηρέτησα στα σχολεία της Κορινθίας (Γαλατάκι, και Άγιοι Θεόδωροι) για πέντε χρόνια και τέλος εγκαταστάθηκα στην Αθήνα.

Σήμερα ποια είναι η βάση σας?

Η Αθήνα και το καλοκαίρι, για δυο μήνες, η Ερμιόνη.

Όσον αφορά την προσωπική σας ζωή, είστε παντρεμένος, έχετε παιδιά?

Έχω μία κόρη. Τελευταία έγινα και παππούς.

Η κόρη σας με τι ασχολείται? Είναι στον ίδιο κλάδο με σας?

Όχι. Η κόρη μου τελείωσε το Πανεπιστήμιο Αθηνών, στον τομέα των Μ.Μ.Ε. (Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης), και είναι διδάκτωρ του ιδίου Πανεπιστημίου στον τομέα της Επικοινωνιακής Ψυχολογίας.

Και τώρα ας μιλήσουμε λίγο για τις σπουδές σας. Ξεκινήσατε από τη Μαράσλειο Παιδαγωγική Ακαδημία και στη συνέχεια μετεκπαιδευτήκατε στην Ειδική Αγωγή. Τι ήταν αυτό που σας έκανε να θέλετε να ασχοληθείτε με την Ειδική Αγωγή?

Αυτό που τράβηξε το ενδιαφέρον στην Ειδική Αγωγή ήταν το γεγονός ότι ήταν ένας καινούριος κλάδος της Παιδαγωγικής για τον οποίο γνωρίζαμε ελάχιστα. Βλέπαμε ανθρώπους με διάφορες αναπηρίες, παιδιά στο σχολείο που δυσκολεύονταν να διαβάζουν και να γράφουν, ενώ είχαν άλλες ικανότητες. Όλα αυτά αποτέλεσαν πρόκληση για να ερευνήσω τον τρόπο εκπαίδευσής τους και τις δυνατότητες αυτών των παιδιών.

Συνεχίσατε στο Πάντειο Πανεπιστήμιο με σπουδές στις Πολιτικές Επιστήμες και μεταπτυχιακό στο Διοικητικό Δίκαιο. Ένας εντελώς διαφορετικός κλάδος. Πώς προέκυψε?

Οι Πολιτικές Επιστήμες τότε είχαν μαθήματα, όπως Ιστορία, Κοινωνιολογία, Ψυχολογία, Δίκαιο, που, κατά την άποψη μου, διέυρυναν το πρόγραμμα σπουδών των Παιδαγωγικών Ακαδημιών αλλά και την αντίληψη της ζωής.

Όπως έχετε αναφέρει σε μία συνέντευξή σας, επίκεντρο πάντα των ενδιαφερόντων σας ήταν η Ένταξη και Συνεκπαίδευση Ατόμων με Αναπηρίες και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες, η Παιδαγωγική και Διδακτική Προσέγγιση Παιδιών και Εφήβων με Κινητικές Αναπηρίες και Νοητική Ανεπάρκεια, οι Μαθησιακές Δυσκολίες και τα θέματα Μουσικοπαιδαγωγικής και Μουσικοθεραπείας. Άρα ο κάθε τομέας σπουδών σας έδινε τροφή ώστε να βρείτε νέους τρόπους που να συμβάλλουν στην εξέλιξη της Ειδικής Αγωγής στα σχολεία?

Σωστά! Αυτό διεύρυνε τους ορίζοντες μου, τη μόρφωση μου, την καθαρότητα του νου μου και μπορούσα έτσι να έχω μια ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των διαφόρων ζητημάτων.

Διοριστήκατε στη Δημόσια Εκπαίδευση, όπου υπηρετήσατε έντεκα χρόνια ως Ειδικός Παιδαγωγός και ως Διευθυντής σε Ειδικά Δημοτικά Σχολεία. Διδάξατε στο Μαράσλειο Διδασκαλείο του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αθηνών, στα Περιφερειακά Επιμορφωτικά Κέντρα (Π.Ε.Κ.) και συμμετείχατε ως Υπεύθυνος Προγραμμάτων, Εισηγητής και Αξιολογητής σε προγράμματα ΕΠΕΑΕΚ του Πανεπιστημίου Αθηνών, για την επιμόρφωση και κατάρτιση των εκπαιδευτικών Α/θμιας και Β/θμιας εκπαίδευσης. Θέλετε να μας πείτε δυο λόγια για αυτή σας την εμπειρία?

Στο Μαράσλειο Διδασκαλείο, αρχικά, δίδαξα το μάθημα της Ειδικής Διδακτικής για Ειδικά Δημοτικά Σχολεία και Νηπιαγωγεία. Εκτός από το θεωρητικό μέρος η δεκαετής διδακτική μου εμπειρία στα σχολεία αυτά,

συνέβαλε στο να είμαι περισσότερο πρακτικός στις παραδόσεις μου.

Στη συνέχεια, τι ακολούθησε?

Στη συνέχεια, όταν το Μαράσλειο εντάχθηκε στο Παιδαγωγικό Τμήμα του Πανεπιστημίου, δίδαξα το μάθημα της Παιδαγωγικής και Διδακτικής των ατόμων με κινητικές αναπηρίες, το μάθημα της Επαγγελματικής Αποκατάστασης των ΑΜΕΑ, καθώς και θέματα ενσωμάτωσης και συνεκπαίδευσης. Την ίδια χρονική περίοδο Σχολικοί Σύμβουλοι και Πανεπιστημιακοί παρακολουθήσαμε, για οχτώ χρόνια, το ευρωπαϊκό πρόγραμμα «Ήλιος», επιλέγοντας ο καθένας έναν τομέα δράσης. Εγώ επέλεξα τον τομέα της Προσχολικής Αγωγής και της Ένταξης των νηπίων με αναπηρίες και Ειδικές Ανάγκες στα «κανονικά» Νηπιαγωγεία και πρότεινα την ίδρυση των Τμημάτων Ένταξης στα Νηπιαγωγεία. Το πρώτο Τμήμα Ένταξης ιδρύθηκε στο 7^ο Νηπιαγωγείο Μεταμόρφωσης. Όλα αυτά περιγράφονται στο βιβλίο μου «Πρώιμη Παρέμβαση».

Τότε γνωρίσατε και την Κοσμήτορα του Πανεπιστημίου μας, σωστά?

Όταν ήρθε η κυρία Κοντογιάννη στη Β΄ Περιφέρεια Ειδικής Αγωγής ως Σχολική Σύμβουλος της Προσχολικής Αγωγής, στο ίδιο γραφείο που υπηρετούσα κι εγώ, συνεργαστήκαμε για όσο χρόνο έμεινε εκεί, στον τομέα της συνεκπαίδευσης των νηπίων και της καλής λειτουργίας των Τμημάτων Ένταξης.

Πέραν λοιπόν των Παιδαγωγικών, της Ειδικής Αγωγής και της Μουσικής, δύο επιπλέον άξονες μελέτης που σας απασχολούν τελευταία, όπως έχετε αναφέρει, είναι η θρησκευτική λαογραφία του τόπου και η τοπική ιστορία της Ερμιόνης, της πόλης που γεννηθήκατε. Πώς προέκυψαν αυτοί οι δύο άξονες?

Θεωρώ πως ό,τι μάθαμε και ό,τι σπουδάσαμε πρέπει να το επιστρέψουμε στον τόπο που γεννηθήκαμε. Εννοώ πως αφού επιλέξαμε να κάνουμε μια καριέρα μακριά από τον τόπο μας, για λόγους προσωπικούς, οφείλουμε να αποδώσουμε, ότι μάθαμε, στη γενέτειρά μας. Έτσι λοιπόν η ενασχόλησή μου

με τους δύο αυτούς τομείς γίνεται από αγάπη και μόνο για τον τόπο μου.

Έχετε αναφέρει πως έχετε ασχοληθεί στο παρελθόν και με την κριτική ταινιών που αφορούν την Ειδική Αγωγή και τους ανθρώπους με ειδικές ανάγκες. Από παιδαγωγός, λοιπόν, καθηγητής, συγγραφέας, μουσικός και κριτικός ταινιών. Θέλετε να μας μιλήσετε γι' αυτό?

Δεν θα έλεγα ότι είμαι κριτικός ταινιών, απλά θεωρώ ότι η τέχνη πρέπει να μπει στην Εκπαίδευση. Παρακολουθώ κινηματογράφο και με την εκπαιδευτικό Τζένη Ντεστάκου σχολιάζουμε ταινίες που αφορούν άτομα με αναπηρίες. Και τα τελευταία χρόνια τέτοιες ταινίες βλέπουμε αρκετές. Η τέχνη, βέβαια, δεν μπορεί να αλλάξει τον κόσμο, αλλά μπορεί να τον ευαισθητοποιήσει και να τον προκαλέσει να δει με άλλο μάτι τα πράγματα. Γιατί άλλο να κάνεις ένα μάθημα για την εγκεφαλική παράλυση κι εντελώς διαφορετικό το να δεις την ταινία, για παράδειγμα, «Το αριστερό μου πόδι». Ή άλλο να μιλήσεις για τις αναπηρίες των άκρων, που μπορεί να προέρχονται από κληρονομικότητα ή ατυχήματα, και άλλο, εντελώς διαφορετικό, να διαβάσεις το γνωστό παιδικό διήγημα «Η Αργυρώ».

Σχετικά με το έργο σας. Ποιο είναι το πρώτο βιβλίο που έχετε συγγράψει?

Το πρώτο βιβλίο με τίτλο «Η μουσική ύλη στο δημοτικό σχολείο» το έγραψα με έναν άλλο συνάδελφο, το 1974. Ήταν η αφορμή για να μπει, για πρώτη φορά, στο αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών το μάθημα της «Θεωρίας της Μουσικής».

Στη συνέχεια, εκτός από βιβλία, ακολούθησαν άρθρα, μελέτες και έρευνες που αφορούν στην Εκπαίδευση των Παιδιών με Αναπηρίες και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες, τη Μουσική Αγωγή και τη Μουσικοθεραπεία, την Ανάπτυξη της Δημιουργικής Έκφρασης, των Δεξιοτήτων και της Φαντασίας.

Εδώ θα ήθελα να σας κάνω μια ερώτηση που αφορά το βιβλίο σας με τίτλο «Το εργαστήρι της Μουσικής. Δημιουργώ μουσικά όργανα, συνθέτω μουσικά δρώμενα». Το συγκεκριμένο βιβλίο με ενθουσίασε

ιδιαίτερα, διότι δε φανταζόμουν ποτέ πόσο εύκολα και με τι απλά, καθημερινά υλικά μπορεί κανείς να δημιουργήσει μουσικά όργανα. Ένα βιβλίο εργαλείο για την εκπαίδευση, κατά τη δική μου κρίση. Θα θέλατε να μας πείτε πώς το σκεφτήκατε και αν υπήρξε κάποιο υλικό σημαντικό, που σας βοήθησε στη συγγραφή αυτού του βιβλίου?

Όπως το πρώτο μου βιβλίο, έτσι και αυτό, καθώς και κάποια άλλα, είναι βιβλία συνεργατικά. Γενικά στο έργο μου υπάρχει έντονο το πνεύμα της συνεργασίας, πράγμα που σημαίνει ότι είσαι ανοιχτός σε κάθε ερέθισμα, ότι έχεις γνώση κι ότι μπορείς τελικά να επικοινωνείς και με όσους έχουν αντίθετη άποψη, για να βρίσκεις έναν πιο ουσιαστικό και πραγματικό δρόμο. Το βιβλίο αυτό ήταν πρωτοποριακό για εκείνη την εποχή. Παρουσιάστηκε τον Ιανουάριο του 2000 στο Μουσείο Λαϊκών Οργάνων στην Πλάκα και ήταν το πρώτο βιβλίο Μουσικής που κυκλοφόρησε στον νέο αιώνα. Ο συνεργάτης μου σε αυτό, όπως και σε άλλα βιβλία καθώς και σε παρουσιάσεις του νέου τρόπου διδασκαλίας της Μουσικής στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, ήταν ο Παναγιώτης Καμπύλης..Οι εκπαιδευτικοί τότε κατάλαβαν ότι το μάθημα της Μουσικής δεν αφορά μόνο το τραγούδι, αλλά και την κατασκευή μουσικών οργάνων με απλά υλικά, την ανάλυση των χαρακτηριστικών γνωρισμάτων του ήχου, όπως είναι η ένταση, η διάρκεια, η οξύτητα, κλπ. Επίσης έμαθαν πως η θεωρία της Μουσικής πρέπει να διδάσκεται με παιγνιώδη τρόπο, καθώς τα φθογγόσημα από μόνα τους δεν σημαίνουν τίποτα για τους μαθητές.

Το συγκεκριμένο βιβλίο, δεν θα μπορούσε, πιστεύετε, να συμπεριληφθεί στον οδηγό σπουδών για το μάθημα της Μουσικής στα σχολεία?

Το συγκεκριμένο βιβλίο αποτελεί τη βάση του έβδομου μαθήματος στο βιβλίο «Η Γλώσσα μου», της Πέμπτης Δημοτικού, που αφορά τη Μουσική. Ως γνωστόν πλέον έχουν γραφτεί βιβλία Μουσικής για κάθε τάξη του Δημοτικού Σχολείου. Ο συνεργάτης μου, ο κος Καμπύλης, που προανέφερα, δύο μουσικοί κι εγώ έχουμε γράψει το βιβλίο για το μάθημα της Μουσικής της ΣΤ΄ τάξης του Δημοτικού Σχολείου, που περιλαμβάνει τρία επιμέρους βιβλία. Ένα για τον δάσκαλο, ένα για τον μαθητή κι ένα για τις εργασίες του μαθήματος. Σε

αυτά τα βιβλία υπάρχουν και κατασκευές μουσικών οργάνων, καθώς και κάθε νέο στοιχείο της δημιουργικής διδασκαλίας της Μουσικής.

Επιστρέφουμε, λοιπόν, στην πολυαγαπημένη σας Ερμιόνη και τα τρία λογοτεχνικά έργα που έχετε δημοσιεύσει. Το διήγημα «Πορφύρες από την Ερμιόνη» στη σειρά «Μύθοι και αλήθειες» με την εκπαιδευτικό Τζένη Ντεστάκου και τα δύο βιβλία που αφορούν δύο μεγάλες γιορτές της Ερμιόνης. Το πρώτο ονομάζεται «Ω γλυκύ μου Έαρ!» και αναφέρεται στη Μεγάλη Παρασκευή και το δεύτερο «Των Αγίων Αναργύρων», αναφέρεται στο τοπικό πανηγύρι της περιοχής σας. Θα ήθελα να σας ρωτήσω, αρχικά, τι συμβολίζει η λέξη «Πορφύρες» στο έργο σας?

Με τη λέξη «πορφύρα» δηλώνονται τέσσερα διαφορετικά πράγματα. Πρώτον το κοχύλι. Δεύτερον το κόκκινο χρώμα. Τρίτον, το ένδυμα και τέταρτον τη δύναμη και την εξουσία. Όπως πληροφορούμαι, μάλιστα, αυτό θα αποτελέσει και σχετική δράση στην Ερμιόνη στο πλαίσιο του Συμποσίου.

Όσον αφορά το έργο «Ω γλυκύ μου Έαρ!», ποια ήταν η πηγή έμπνευσής σας?

Αυτά τα δύο έργα που προαναφέρατε, καθώς κι ένα τρίτο που σύντομα θα εκδοθεί και ονομάζεται **«Θεοφάνεια στην Ερμιόνη»**, αφορούν τις τρεις μεγαλύτερες εκκλησιαστικές γιορτές του τόπου μας με πλούσια λαογραφικά στοιχεία. Σκέφτηκα, λοιπόν, ότι μια τριλογία όπως την ονομάζω, που θα περιγράφει τα γεγονότα των τριών αυτών ημερών, θα αποτελούσε μια χρήσιμη καταγραφή, για τη διάσωση και την ανάδειξη της τοπικής μας παράδοσης.

Θα ήθελα να σας κάνω μια ερώτηση που με απασχολεί και μένα την ίδια. Πιστεύετε στο μάτι και τη γλωσσοφαγιά; Σας ρωτάω, διότι σ' ένα από τα τεύχη του περιοδικού με τίτλο «Στην Ερμιόνη άλλοτε και τώρα» αναφέρεστε στο ξεμάτιασμα και στα φυλακτήρια.

Καταρχάς να πω ότι η Εκκλησία παραδέχεται τη βασκανία κι αυτός που

ξεματιάζει, τις περισσότερες φορές, χρησιμοποιεί λόγια - προσευχές. Βέβαια σε αρκετές περιπτώσεις δεν χρησιμοποιούνται προσευχές αλλά διάφορες λέξεις που ομοιοκαταληκτούν. Να μην επεκταθώ στο θέμα αυτό, γιατί είναι τεράστιο, αλλά να επιστρέψω στην ερώτησή σας. Μου είναι δύσκολο να πω αν πιστεύω ή όχι. Το μόνο που μπορώ να πω είναι ότι εκείνη τη στιγμή, θέλεις τα ηλεκτρομαγνητικά κύματα που λένε, θέλεις ο τρόπος που ο άλλος σε κοιτάζει, κάτι γίνεται μέσα σου, που δεν μπορώ να αποδείξω.

Διάβασα και μία προσευχή για το ξεμάτιασμα που σας έλεγε η μητέρα σας. Θα την υιοθετήσω, γιατί με ματιάζουν εύκολα.

Και βέβαια να την υιοθετήσετε! Είναι αποτελεσματική!

Μια ακόμη ερώτηση που αφορά το περιοδικό και το άρθρο σας για τα παρατσούκλια. Εσάς σας έχουν βγάλει κάποιο παρατσούκλι?

Το δικό μου παρατσούκλι το έχουν δυο - τρεις στην Ερμιόνη. Δεν θα σας πω ποιο είναι, αλλά θα σας πω τον λόγο που το απέκτησα. Ήταν κάποιος τελάλης, καμπούρης που είχε και παρατσούκλι. Εγώ, κοροϊδευτικά, καμπούριαζα παριστάνοντάς τον. Οπότε είναι εύκολο να καταλάβετε, τι παρατσούκλι μου είχαν βγάλει.

Ποιο από τα βιβλία που έχετε συγγράψει είναι το αγαπημένο σας?

Μου είναι δύσκολο να ξεχωρίσω κάποιο. Αλλά αυτό που μπορώ να πω είναι πως τα τελευταία τέσσερα βιβλία που αφορούν την πατρίδα μου, τα θεωρώ «καλύτερα» βιβλία, καθώς αφορούν προσωπικά μου βιώματα και φτάνουν σε μεγαλύτερο βάθος.

Ποιο είναι το αγαπημένο σας τραγούδι?

Από τη Βυζαντινή μουσική δυο είναι οι αγαπημένοι μου ύμνοι που ακούγονται το βράδυ της Μεγάλης Πέμπτης: «*Επί ξύλου βλέπουσα*» και «*Ήδη βάπτεται κάλαμος*». Βέβαια, ολόκληρη η Βυζαντινή Μουσική και Υμνολογία

είναι εξαιρετική κι αν ξεχώρισα τους δύο προαναφερόμενους ύμνους, είναι γιατί προκαλούν έντονη συναισθηματική φόρτιση. Μου αρέσουν, επίσης, πολλά κομμάτια από την κλασική αλλά και την έντεχνη ελληνική μουσική, και, ανάλογα με το περιεχόμενό τους, τα εντάσσω στις ομιλίες και στα κείμενά μου. Αγαπώ και τα Δημοτικά Τραγούδια, ιδιαίτερα αυτά της Πατρίδας μου.

Τι άποψη έχετε για την επικοινωνία σήμερα?

Νομίζω ότι σήμερα η βαθύτερη επικοινωνία των ανθρώπων είναι δυσκολότερη από άλλες εποχές. Οι λόγοι είναι υποκειμενικοί και αντικειμενικοί. Παλαιότερα οι άνθρωποι ήταν σοφότεροι από εμάς, είχαν λιγότερες ίσως ευκαιρίες να μιλήσουν και γι' αυτό δεν τις σπαταλούσαν λέγοντας ανοησίες, όπως γίνεται σήμερα μέσα από το διαδίκτυο (π.χ. facebook...). Αυτό, δηλαδή, που γίνεται σήμερα γρήγορα, φθηνά, πρόχειρα και πολλές φορές ασυλλόγιστα, παλαιότερα δεν υπήρχε. Ο καθένας φωνάζει σήμερα από τη δική του αμετακίνητη θέση. Η συλλογικότητα, ο περιορισμός του ατομισμού και του αυτοθαυμασμού ίσως αποτελούν κατάλληλα μέσα για ενότητα, σύμπνοια και ομαδικότητα.

Πιστεύετε πως το διαδίκτυο έχει θετικές ή αρνητικές συνέπειες στα παιδιά και την επικοινωνία μεταξύ των ανθρώπων?

Πιστεύω πως έχει τα αρνητικά που προανέφερα. Αλλά σίγουρα δεν μπορούμε να πούμε ότι δεν έχει και τη θετική του πλευρά. Για παράδειγμα η χρήση του ιντερνέτ βοηθάει την έρευνα, την επεξεργασία των διαφόρων δεδομένων και τελικά δεν πρέπει να στεκόμαστε απέναντι στη δυναμική της ψηφιακής εποχής, επειδή κάποιοι τη μεταχειρίζονται αρνητικά ή επειδή κάποιοι για προσωπικούς λόγους δεν την αποδέχονται. Θεωρώ πως όταν την τεχνολογία την προσεγγίζεις με το συναίσθημα και τη λογική, θα σου αποδώσει κι αυτή τα ανάλογα. Άρα η επικοινωνία των ανθρώπων μέσα από την τεχνολογία παίρνει θετική ή αρνητική μορφή, ανάλογα πώς την προσεγγίζει κανείς. Έχω την άποψη ότι οι γονείς πρέπει να συμβουλεύονται τους ειδικούς πάνω στα θέματα της ψηφιακής τεχνολογίας, για να διαχειρίζονται σωστά τη σχέση των παιδιών τους με αυτή.

Αν σας ζητούσαμε να χαρακτηρίσετε τη ζωή με μία φράση, ποια θα ήταν αυτή?

Η ζωή μας μοιάζει με μία ταινία μικρού μήκους! Μας δίνει όμως πολλές ευκαιρίες για να τη ζήσουμε, για να τη δούμε με αισιόδοξο μάτι και να τη διευρύνουμε ανάλογα. Γιατί η ζωή, όταν τη ζεις πραγματικά, ξεπερνά κάθε τέχνη, κάθε φαντασία. Πρέπει να έχεις «ζήσει», για να έχεις επιτυχία με αυτά που θα καταπιαστείς.

Τι συμβουλή θα δίνετε στους νέους σήμερα?

Παρότι τους παραδίνουμε μία κοινωνία που δεν τους αξίζει, τους εύχομαι να μην παρασύρονται και να μην κατευθύνονται από τα Μ.Μ.Ε. και τις κομματικές ηγεσίες. Να αναζητούν την αλήθεια και τη βελτίωση της ζωής τους μέσα από έναν μακρύ αγώνα. Να γνωρίζουν ότι τίποτε δεν θα τους χαριστεί και να ζουν έχοντας μια προοπτική και όχι κοιτάζοντας μόνο το αύριο. Τέλος, τους συμβουλεύω να αφήνουν πάντοτε την πόρτα των ονείρων τους ανοιχτή.

Συμπεράσματα

Η προσωπική αλλά και η επαγγελματική διαδρομή του κυρίου Σπετσιώτη φανερώνει ένα ανήσυχο πνεύμα και μια ισχυρή προσωπικότητα. Αναγκάστηκε να φύγει από την πατρίδα του, την Ερμιόνη, σε πολύ νεαρή ηλικία, γιατί το εκπαιδευτικό σύστημα, οι δάσκαλοι αυτού του τύπου, δε φάνηκαν ανεκτικοί απέναντι στη ζωηρότητα ενός παιδιού, πράγμα φυσιολογικό για αυτή την ηλικία. Τα παιδικά του χρόνια ήταν όμορφα. Οι γονείς του του παρείχαν τα πάντα. Σαν παιδί ούτε αναγκάστηκε να εργαστεί, ούτε να στερηθεί, όπως πιθανόν άλλα παιδιά της ηλικίας του εκείνη την εποχή. Οι γονείς του, επίσης, ήταν αυτοί που αποφάσισαν να τον απομακρύνουν από το άδικο εκπαιδευτικό σύστημα, κατανοώντας πως τα ψυχικά τραύματα τα οποία άφηνε στα παιδιά ήταν σοβαρότερα από τις γνώσεις που όφειλε να μεταδώσει. Παρά, λοιπόν, την άσχημη εμπειρία στο

σχολείο που σημαδεύεται από δασκάλους με αντιπαιδαγωγική συμπεριφορά, ο κύριος Σπετσιώτης ακολουθεί «τα γράμματα». Γίνεται εκπαιδευτικός! Εξελίσσεται και διαφοροποιείται από τους εκπαιδευτικούς που είχε ο ίδιος, ως μαθητής και καταλήγει να ασχοληθεί με την Ειδική Αγωγή και τη Μουσικοπαιδαγωγική. Με ιδιαίτερη αγάπη στα παιδιά και τους εκπαιδευτικούς γράφει άρθρα, μελέτες και βιβλία με θέμα την εκπαίδευση των παιδιών με αναπηρίες, καθώς και βιβλία - εγχειρίδια για τη μύηση στη Μουσική τέχνη. Ένας άνθρωπος, ένας εκπαιδευτικός και σύμφωνα με τη δική μου άποψη, ένας καλλιτέχνης, γιατί έχει την ευαισθησία που μόνο έναν καλλιτέχνη διέπει. Δεν πτοείται μπροστά σε τίποτα και συνεχίζει να είναι δραστήριος σε πράγματα που τον ευχαριστούν και τον γεμίζουν ενέργεια και ζωή. Κάνοντας σπουδές και στη Μουσική (Ευρωπαϊκή - Βυζαντινή) ασχολήθηκε και με μια άλλη του αγάπη, την Ψαλτική. Τα τελευταία χρόνια, θέλοντας να «επιστρέψει» στην πατρίδα του ό,τι έχει σπουδάσει κι ό,τι έχει μάθει, σύμφωνα με τα λεγόμενα του, ασχολείται με την Ιστορία και τη Λαογραφία της Ερμιόνης, κάτι το οποίο τον συγκινεί και τον ευχαριστεί ιδιαίτερα, γιατί τον φέρνει σε επαφή με προσωπικά βιώματα. «Η ζωή είναι μια ταινία μικρού μήκους», μας λέει ο ίδιος. Και η δική του ζωή θυμίζει μια ταινία με πολλά και διαφορετικά επεισόδια...